

Concept-verslag ALV 4 november 2022

Aanwezig (152)

- Lidcoöperaties en verenigingen (leden Energie Samen en/of Hoom) (116)
- Persoonlijk (10)
- Ereleden (3)
- Onbekend (2)
- Bestuur Energie Samen (5)
- Bedrijfsbureau Energie Samen / Hoom (16)

Zie verder pagina 17.

Afgemeld

Energie Coöperatie Teylingen U.A., Coöperatie Sterk op Stroom U.A.

1. Opening

André heet iedereen van harte welkom en licht kort de agenda toe.

Het overzicht van nieuwe leden wordt gedeeld en zij worden hartelijk welkom geheten.

2. Verslaglegging, ter vaststelling (bijlage 02)

- Vaststellen verslag ALV 24 juni 2022

Paul van Seters (Vereniging Energie Utrecht Energie-U) merkt op dat het totaal van aanwezigen in het verslag niet gelijk is aan het aantal vermelde aanwezigen. Dit klopt; de oorzaak is een overname uit een voorgaand verslag waarbij het totaal per abuis niet is aangepast. Dit zal uiteraard worden aangepast.

Ad van den Brandt (Coöperatie Morgen Groene Energie U.A.) geeft aan voor de ALV van 24 juni jl. per email te hebben aangegeven moeite te hebben met Econobis, met name op het vlak van ondersteuning. De Coöperatie wil graag weten of er meer leden zijn die hier tegenaan lopen; Ad doet daarom nogmaals deze oproep aan de ALV.

André geeft aan dat problemen met Econobis aanhangig gemaakt kunnen worden in de gebruikersraad van Econobis.

Erik de Ruijter (Zon op Alphen aan de Rijn Coöperatie U.A.) deelt de zorgen van Ad van den Brandt met betrekking tot Econobis; ook zijn coöperatie heeft er met behulp van de ICT ondersteuning veel tijd in gestoken. Uiteindelijk is dit opgelost maar het blijft wat hen betreft een moeizaam werkend systeem. Binnenkort volgt een uitkering aan de deelnemers en de coöperatie heeft nog geen idee hoe dit moet in Econobis; dit baart hen zorgen.

Op de vraag van André of Zon op Alphen aan de Rijn Coöperatie U.A. deelneemt in de Econobis gebruikersraad, kan Erik de Ruijter dat niet met zekerheid zeggen, maar hij vermoedt van wel. André vraagt het Bedrijfsbureau hier aandacht voor te hebben.

Frank Schoenmakers (Coöperatieve Vereniging tot Collectief Bezit van Windmolens De Windvogel B.A) geeft aan het een prima systeem te vinden en zeer tevreden te zijn over de geboden ondersteuning en de snelheid waarmee dit wordt opgepakt bij Econobis. Ook de werking van de uitkeringen staat naar zijn mening goed gedocumenteerd in de handleiding. Als er behoefte aan is wil hij best in contract treden met gebruikers die hinder ondervinden om als medelid een uitleg te geven.

Wim Didderen (Energiecoöperatie De Omslag U.A.): zijn letterlijke opmerking “het nieuwe normaal” klopt niet en zal worden gewijzigd in: “wij zijn de innovatie”.

In de chat zijn er Zon op Nederland leden die aangeven problemen te ondervinden bij het in werking stellen van Econobis. Er is vooral behoefte aan ondersteuning hierbij.

Een aantal mensen in de zaal blijkt niet in bezit van een stemcode te zijn. Zij kunnen stemmen middels het opsteken van handen.

Elmar Theune (Coöperatieve vereniging Energie van Utrecht U.A.) benadrukt dat er per coöperatie één stem kan worden uitgebracht. Daarnaast geeft André aan dat in onze administratie één primair emailadres is opgenomen, waaraan de stemcode voorafgaand aan de ALV wordt toegezonden. Mocht de afvaardiging van een coöperatie weleens wisselen, dan kan het dus zijn dat de stemcode aan een collega is toegezonden; André roept om op dat intern in de coöperatie ook even samen af te stemmen.

Stemming:

Vaststelling verslag 24 juni 2022: 56 stemmen voor, 0 stemmen tegen, 8 stemmen blanco

3. Lobby en belangenbehartiging

Siward Zomer, coöperatief directeur, is samen met Ries Verhoeven, medewerker lobby en belangenbehartiging, vanuit het bedrijfsbureau verantwoordelijk voor deze onderwerpen. Siward geeft een update per dossier¹:

- **Warmtewet:** er is de afgelopen twee jaar een harde strijd gevoerd rondom deze wet. Met name gemeenten (zij het in een iets neutralere opstelling) stonden tegenover de warmtebedrijven. Centrale vraag in de discussie was of warmtenetten privaat of publiek moeten worden. Energie Samen is op afstand betrokken geweest bij deze discussie. Uiteindelijk is het kwartje de publieke kant opgevallen, dat stemt tevreden. De kennis van de leden kan nu worden ingezet om de VNG te ondersteunen en dit de goede kant op te brengen. Dit geeft rust in de sector; bij lokale initiatieven fungeert de gemeente nu als partner. We zijn er echter nog niet: coöperaties zijn nog niet apart in de wetgeving gedefinieerd en worden ten gevolge hiervan niet als publieke partij maar als private partij (marktpartij) gezien. Er wordt al lang gelobbyd om energiegemeenschappen in de wet gedefinieerd te krijgen als aparte organisatie die dezelfde rechten en plichten krijgt als de publieke partijen. In Europese wetgeving is deze definitie onder de noemer ‘energiegemeenschappen’ al opgenomen en als gevolg hiervan is Nederland verplicht dit in de wetgeving over te nemen. Warmteschappen moeten hiermee op zijn minst dezelfde rechten en plichten krijgen als publieke partijen waardoor zij in staat worden gesteld zelf de netten te beheren. Veel politici zijn het hiermee eens opdat de wijkaanpak ook goed uitvoerbaar wordt. De verwachting is dat dit in het wetsproces met een amendement ondervangen zal worden. Om ook de financiële kant goed te borgen, heeft Sijtze Brandsma onderzoek gedaan naar en

¹ Tijdens dit agendapunt wisselden de update van Siward en de vragen zich soms af. Omwille van de leesbaarheid zijn de punten van Siward en de vragen van de ALV als aparte, gehele onderdelen opgenomen in het verslag.

gelobbyd voor een uitbreiding van het Ontwikkelfonds, opdat Warmte hier onderdeel van uit zal maken. Dit traject loopt nu in samenwerking met EZK.

Er zijn nog drie andere consultaties geschreven op het gebied van warmte, deze zijn te vinden op de website ([TAMMO TOEVOEGEN LINK\(S\)](#))

- Congestie management: er is gelobbyd voor het aanscherpen van de definities voor het al dan niet weigeren van nettransporten, opdat dit de netbeheerders moeilijker wordt gemaakt.
- Abonnement cable pooling: vorig jaar heeft Leon Straathof het samen met Holland Solar en NWEA voor elkaar gekregen dat zon en wind op dezelfde kabel aangesloten kunnen worden. Er wordt nu gewerkt aan een uitbreiding hiervan voor opslag en elektrolyzers opdat er energieparken kunnen worden opgebouwd middels het gebruik van dezelfde kabels.
- Use it or loose it: door veel speculanten is netcapaciteit op voorhand ingekocht, waarna hier soms lange tijd niets mee werd gedaan omdat hierna pas het ruimtelijk ordeningsproces op werd gestart. 'Use it or loose it' ziet erop toe dat ongebruikte netcapaciteit na een jaar weer vrijkomt.
- Aansluittarieven: de verplichte aansluitingstermijn voor netbeheerders in de Elektriciteitsnet wordt aangepast van 18 naar 40 weken. Energie Samen strijdt er nu met Holland Solar voor om, naast die vaste definitie van 40 weken, in de AMvB te krijgen dat netbeheerders dit situationeel kunnen beoordelen opdat dit ook sneller kan, waarbij wel de garantie afgegeven moet worden dat de aansluiting zal worden verkregen.
- Europese verordening prijsplafond: dit is een prijsplafond op de marktinkomsten voor producenten (180 euro per megawattuur). SCE- en postcoderoosprojecten zullen hier geen hinder van ondervinden maar bijvoorbeeld voor initiatieven die in het bezit zijn van windmolens is dit uiterst slecht uitvoerbaar. Er zijn veel vragen waar ook ambtenaren geen antwoorden op hebben. De inzet in de lobby is gericht op netto marktinkomsten over een vaste periode (EZK denkt zelf aan een maand), dus een gemiddelde. Desalniettemin zal dit een grote aanslag plegen op de administratie. Hopelijk ziet EZK uiteindelijk ook in dat de uitvoeringskosten mogelijk groter worden dan de uiteindelijke opbrengst. Siward adviseert om een potje te maken voor accountantskosten.
- Wind op zee: een kleine club van boeren en een paar coöperaties hebben hun windpark al gebouwd en zij kijken naar een 'kostprijs plus model' om te kunnen gaan leveren. Bij EZK is er bereidheid goed na te denken over wind op zee als volgende stap. Samen met pensioenfondsen en energieclusters is Energie Samen hierover in gesprek. De algemene gedachte bij verschillende partijen is dat het een logische stap is voor de beweging om uiteindelijk tot een windpark op zee te komen, er lijkt dus politiek draagvlak voor te zijn. Via een inschrijving op het Interreg-programma zijn we door de eerste selectie gekomen. De route is nog heel lang; meedoen via een tender is nu nog niet mogelijk, maar de hoop is middels overheidsfinanciering hier onderzoek naar te kunnen doen. België is hierin een positief voorbeeld: daar staat in de tender dat 20% burgerparticipatie mogelijk is. Daar is nu een coöperatie voor wind op zee opgericht.
- Europese ontwikkelingen: zoals eerder gemeld is er in de staatssteunregels een uitzondering gemaakt voor energiegemeenschappen. Dit ziet echter op geringe opwek. Via de lobby van REScoop.eu is dit opgerekt voor zon (6 MW) en wind (18MW). Wat dit precies gaat betekenen wordt op dit moment uitgezocht.

- Afkoopregeling postcoderoos: de daling van de energiebelasting vorig jaar leidde tot onrendabele business cases en een grote administratieve last. Er is een voorstel geschreven voor het ministerie van Financiën in het kader van deregulering: er zijn nu twee regelingen, schaf er een af en creëer hier een goede afkoopregeling voor. De reactie van Financiën heeft lang op zich laten wachten en was negatief. Gebleken is dat er geen duidelijke juridische route is, en er is momenteel ook geen capaciteit bij EZK en Financiën om deze regeling uit te denken en te concretiseren. Ook bij Energie Samen is hier geen capaciteit voor. De SDE-regeling is destijds samen met EZK geschreven, maar dit proces heeft twee jaar gekost. Er moet dus een keuze gemaakt worden: via de politiek waarbij de juridische route moet worden uitgezocht en er capaciteit vrijgemaakt moet worden voor de uitvoering, wat aanzienlijke kosten met zich meebrengt. Het alternatief dat Siward zou willen adviseren, is het informeren van de leden en hen door te verwijzen naar coöperatieve leveranciers. De energiebelasting voor volgend jaar zal 12,6 cent ex BTW bedragen. 2023 wordt dus een prima jaar; houd de bedragen onder je en keer ze niet allemaal uit zodat je administratiebuffer hebt. Daarnaast is er een versoepeling voor VVE's m.b.t. de situatie waarin eigenaren een woning verhuren en dus zelf niet in een postcoderoosgebied wonen.
- SCE-regeling: aangezien de afkoopregeling van de postcoderoos geen doorgang vindt, is door EZK gepolst wat er mogelijk is om de SCE zo werkbaar mogelijk te maken. Hierop is aangegeven dat goede tarieven voor de SCE-regeling wenselijk zouden zijn. In de week van 7 november worden deze tarieven gepubliceerd. Het stemt hoopvol dat het harde werk van de expertgroep, alle gesprekken met EZK, de consultaties en extra inspanningen middels het inzenden van onrendabele business cases hun vruchten lijken af te gaan werpen. Met betrekking tot het budget: normaliter vervalt niet gebruikt budget en wordt opgenomen in de algemene middelen. Vanuit Energie Samen is aangegeven het te prefereren niet gebruikt budget mee te nemen naar het volgende jaar. EZK heeft hier een strijd over gevoerd met Financiën maar uiteindelijk is het gelukt om dit voor elkaar te krijgen.
- SDE-regeling: uit deze regeling is een verplichting voortgekomen om de capaciteit af te koppelen op 50%, de lobby heeft bewerkstelligd dat dit niet geldt voor (lokale) kleinverbruik aansluitingen. Ook de verplichte dakconstructieverklaring is niet meer van toepassing. De opening van de regeling is van april naar januari 2023 verschoven.

Albert Jansen (Coöperatieve Vereniging Zuidenwind U A.) wil graag weten wat er gebeurd is met de netcapaciteit die ingekocht wordt door “cowboys” van zonneparken?

Siward laat weten dat Albert de details van hem tegoed houdt, maar de ‘Use it or loose it’-regel betekent dat zij hun positie kwijtraken wanneer er geen gebruik wordt gemaakt van de ingekochte capaciteit.

Frits Nolet geeft aan dat een afkoopregeling mogelijk een brug te ver is geweest voor EZK. Is het geen optie de Postcoderoosregeling onder te brengen in de nieuwe regeling?

Siward laat weten dat die discussie wel gevoerd is maar dat dit qua hoeveelheid werk en kosten niet veel anders is.

Sylvia Breukers (Zon op Kattenburg Coöperatie U.A.) wil graag weten wat Siward bedoelt met goede energieleveranciers. Bedoelt hij dat om de opgewerkte stroom aan te leveren of voor de individuele leden? Doen veel energieleveranciers moeilijk met de vouchers?

Siward geeft aan dat het de individuele leden betreft. Qua overstappen is hij voorzichtig met aanraden; Greenchoice en Samen|OM nemen momenteel soms geen mensen meer aan. Verleid in goed overleg je leden om één leverancier aan te houden, dit maakt de administratie in Econobis ook gemakkelijker en dat scheelt tijd en moeite.

Onbekende vraagsteller (geen naam en organisatie genoemd): Wat is de status van de administratie van Zon op Nederland?

Siward geeft aan dat deze administratie is opgeheven; Energie Samen heeft de administratie overgenomen. Eerder waren er twee administratiesystemen naast elkaar, dat is dit jaar geïntegreerd in één administratie in Econobis.

De (onbekende) vraagsteller geeft aan dat een organisatie genaamd Zonmonitor is overgebleven en hij vraagt zich af wie dit dan zijn?

Sijtze Brandsma laat weten dat dit Dick van Zadelhoff betreft, dit heeft op zich niets met Zon op Nederland te maken maar is een initiatief dat hij heeft opgezet.

De (onbekende) vraagsteller geeft aan dat online nu wordt doorverwezen naar de Zonmonitor en dat veroorzaakt onduidelijkheid.

Sijtze geeft aan daar niet van op de hoogte te zijn. De oude administratie die destijds door Dick is opgezet werkte heel goed, maar financieel was dit voor hem ook niet rendabel, en dus niet houdbaar. Daarom heeft het bestuur van Zon op Nederland uiteindelijk bij Energie Samen aangeklopt voor hulp.

Erik de Ruijter (Zon op Alphen aan de Rijn Coöperatie U.A.) geeft aan dat zijn coöperatie de Zonmonitor gewoon heeft aangeschaft bij Dick van Zadelhoff en dat hiermee alle deelnemers goed inzicht hebben op hun rendement. Hij heeft een vraag aangaande lokaal eigendom: zijn coöperatie zit nu in een project waarbij in de afgelopen anderhalf jaar geen lokaal eigendom is afgesproken door de gemeente. Hij vraagt zich af of dit niet gewoon een landelijke verplichting moet worden, wellicht geregeld door de VNG? Erik zou dit graag op de lobby-agenda toegevoegd willen hebben.

Siward geeft aan er bijna maandelijks een webinar wordt gegeven aan raadsleden waarbij ten opzichte van dit onderwerp het advies wordt meegegeven dit goed in de beleidskaders te verwoorden. Wetgeving hierop is onmogelijk; dit betekent een aanpassing in wetgeving op ruimtelijke ordening en de omgevingswet kan hierbij als voorbeeld dienen: daar zijn ze al 7 jaar mee bezig. Daarom is de lobby van Energie Samen gericht op het beleidskader op lokaal niveau. Een goed voorbeeld is de handleiding die is geschreven voor de provincie Zuid-Holland, welke te vinden is op onze website [[TAMMO INVOEGEN LINK](#)].

Andres Bauer (Coöperatieve Vereniging Zuidenwind U A.) wijst erop dat dit niet de vraag van Erik de Ruijter beantwoordt. Hij is van mening dat het niet efficiënt is elke vier jaar opnieuw bij een gemeente te moeten lobbyen, en als het niet via wetgeving kan, waarom dan niet via de VNG, provincies of overkoepelende organisaties? Zo is de lobby breder en kan het beter indalen.

Siward haalt hierop het RES-congres aan dat onlangs heeft plaatsgevonden. Hier werd heel veel gesproken over lokaal eigendom en energiecoöperaties; de lobby heeft dus echt wel effect. Het Nationaal Programma RES heeft op de website ook veel kennisdossiers staan over lokaal eigendom. Daar kunnen ambtenaren ook naartoe gestuurd worden. Hij kan zich niet bedenken wat er nog meer gedaan kan worden naast wat er de afgelopen drie jaar al is gedaan aan lobby op dit onderwerp. Onwelwillende dan wel snel wisselende wethouders is nu eenmaal iets waar je lastig iets aan kunt doen.

Henk Grijmans (Zon op Nes aan de Amstel Coöperatie U.A.) vraagt zich af of de bijdrage van Siward, aangezien dit een mondelinge toelichting betreft, wel in het verslag wordt opgenomen. Siward bevestigt dat dit het geval is, en voegt hier ook aan toe dat het document voor de lobbystrategie op de website staat en daar ook aankondigingen te vinden zijn voor de maandelijkse lobby webinars.

4. Nieuw contributiesysteem, ter besluit (bijlage 04)

André luidt het onderwerp in. De presentatie zoals vooraf gedeeld is het resultaat van het werk van de focusgroep contributie van de afgelopen maanden. Hij benadrukt daarbij dat nog niets in beton is gegoten en hij graag feedback wil of er voortgeborduurd kan worden op dit voorstel of dat er een andere weg ingeslagen dient te worden. André licht enkele slides uit de presentatie toe, waarna er gelegenheid is tot vragen en opmerkingen.

Erik de Ruijter (Zon op Alphen aan de Rijn Coöperatie U.A.) vindt het verhaal tot dusver mooi en goed uitgewerkt en uit hiervoor zijn complimenten. Naar zijn mening zijn de diensten voor de leden ad 20K wel erg laag ingecalculleerd; hij zou daarvoor graag een hoger bedrag willen zien. Daarnaast is het prettig als bij punt 6.2 inzake de consequenties er even bijgezet wordt wat de definitie van de soorten leden is (bijvoorbeeld klein, middelgroot, groot) zodat ook duidelijk is bij welke categorieën welke bedragen horen.

Frits Nolet is individueel lid (supporter) ten gevolge de fusie met ODE Decentraal; hij ziet geen categorie waarin hij vertegenwoordigd zou worden in het huidige voorstel. Mocht hij in dit nieuwe stelsel een contributie verschuldigd zijn van € 75, dan vindt hij dat een brug te ver. André geeft aan het goed te vinden dat Frits dit meldt; intern kwam dit ook naar voren. Afgesproken is om de bijdrage van de categorie supporters te laten zoals deze nu is. Dat zal ook duidelijk naar voren komen in het uiteindelijke voorstel.

Cees Bakker is ook een individueel lid (en erelid). Hij geeft aan in de presentatie te hebben gezien dat Energie Samen wil proberen in 2030 ongeveer 80% van de coöperaties te vertegenwoordigen en dat hij teleurgesteld is in het feit dat er dan dus 20% aan coöperaties is die nog geen lid zijn. Hij vraagt zich af wat dit dan voor coöperaties zijn; zijn die dan pas opgericht of weten zij niet van het bestaan van Energie Samen?

André geeft aan dat het percentage van 80% van de bestaande coöperaties nog niet is behaald, het betreft op dit moment misschien nog de helft hiervan. Er is dus nog werk aan de winkel.

Ook Henk Grijmans (Zon op Nes aan de Amstel Coöperatie U.A.) uit zijn complimenten over het heldere voorstel en vraagt zich af of, aangezien er steeds wordt gesproken over budgetten, het getoonde budget van 2022 de actuele stand van zaken is of van 1 januari jl., kortom: hoe is dit vastgesteld?

André geeft hierop aan dat dit de begrotingscijfers betreft en geen actuele stand van zaken is. Daar gaan we wel in het volgende agendapunt op in.

Henk geeft aan dat hij dit wel belangrijk acht bij het bepalen van de contributie, wat heb je nodig en welke realisatie hoort hierbij?

André geeft alvast een voorschot op het volgende agendapunt en laat weten dat de realisatie op de begroting van 2022 een paar duizend euro achterloopt.

Aernoud Olde (Energie Samen Noord-Holland) heeft twee vragen. Ten eerste: als bijvoorbeeld een PAW subsidie verstrekt wordt, wordt dit dan gezien als omzet? Voor sommige coöperaties zou dat

erg unfair uit kunnen pakken, denk aan maatregelen in het kader van energiebesparing. Daarnaast is hij benieuwd naar het totaalplaatje voor de koepels in relatie tussen Energie Samen als landelijke koepel, regionale koepels en provinciale koepels: hoe financieren we de samenwerking? Hij heeft uit voorbesprekingen ook begrepen dat er afgesproken is dat provinciale koepels ook een rol kunnen spelen in eerstelijns vragenbeantwoording; als er tien koepels taken zouden uitvoeren vanuit het budget van de begrote 10K dan gaat dit niet lukken.

André geeft aan dat hier inderdaad meer over valt te zeggen. Het goed op elkaar in laten spelen van de landelijke, regionale en provinciale koepels en hoe je dit financiert moet eerst nog goed worden besproken. Maar dit staat los van de financiering van het contributievoorstel, dat gaat puur over de landelijke organisatie. Ten aanzien van de vragenbeantwoording geeft hij aan dat sommige adviesvragen bij de landelijke organisatie terechtkomen en hoe zich dit in de toekomst gaat ontwikkelen is echt nog onderwerp van gesprek. Er zullen zowel landelijke als regionale vraagstukken zijn.

Wim Dideren (Energiecoöperatie De Omslag U.A.) sluit zich aan bij de complimenten voor het voorstel. Op de vorige ALV heeft hij gevraagd en ook daarna per mail onder de aandacht gebracht of er een andere (moeilijkere) weg is om te kijken naar de contributie; er wordt nu gekozen voor de vrij klassieke, economische waarde van een coöperatie. Een uitdaging zou zijn om te kijken naar een maatschappelijke factor die hiervoor de maatstaf kan zijn. Ondanks dat dit een moeilijke exercitie is vraag hij zich af of hier nog over nagedacht is door de focusgroep?

André geeft aan dat hier zeker over nagedacht is maar uit het oogpunt van een simpele constructie is hier niet op doorgegaan.

Wim geeft aan dit jammer te vinden.

Michael Boddeke (de-A | Duurzame Energiecoöperatie Apeldoorn) uit zijn dank voor de heldere presentatie. Hij wil graag meegeven wat dit voorstel voor zijn coöperatie zou betekenen en neemt hierin ook de ontwikkelingen mee in de loop der jaren: in 2019 betrof het lidmaatschap aan ODE Decentraal jaarlijks 250 euro, na de fusie in 2020 met Energie Samen jaarlijks 650 euro, in 2021 660 euro en in 2022 1019 euro. Als hij uitgaat van de nieuwe berekening volgens het voorstel dan loopt dit op tot ruim 7000 euro contributie. Dat is 11 keer meer dan in 2020, na de fusie van ODE Decentraal en Energie Samen. De vraag van zijn coöperatie is wanneer dit stopt, ook in samenhang bezien met de ambitie van Energie Samen tot het werven van meer leden, die zijn coöperatie overigens onderschrijft. Hij wil graag weten waarom er gekozen is voor omzet en niet voor resultaat? Omzet geeft in zijn ogen een vertekend beeld, ook al snapt hij dat de constructie een simpel uitgangspunt moet hebben. Hij benoemt enkele voorbeelden en geeft aan dat een groot deel van de inkomsten afkomstig is uit energiebesparing subsidies, waaruit blijkt dat omzet in sommige situaties een relatief begrip is. Hij roept op nog eens goed naar de redelijkheidspassage te kijken; ondanks het begrip voor een constructie die simpel moet zijn slaat dit zwaar terug.

André geeft aan dat wat Michael benoemt ook door andere leden als feedback is gegeven en daar moet iets mee gedaan worden. Hij vraagt of de coöperatie ook opwek heeft en wat hier dan de mening over is; het huidige systeem werkt met Kwh-omzet en zou dan naar omzet gaan; ziet hij daar dan ook een probleem?

Michael geeft dat de coöperatie beschikt over een groot zonnepark, waarbij het in de tijd voor de energiecrisis net uit kon. Toen was de vraag of zij hier wel mee verder wilden, terwijl door de huidige energiecrisis dit enorm veel oplevert. Dat is ook zijn pleidooi: als je alleen naar omzet kijkt kan dat heel vervelend uitpakken en het kijken naar resultaten is wat hem betreft eerlijker.

André laat weten dat er in de focusgroep ook gekeken is naar een systeem dat gericht is op resultaat. Een risico hierbij is dit de prikkel kan geven tot grote uitgaves opdat er ook minder bijgedragen hoeft te worden.

Judith van Kampen (Zonnecoöperatie West-Friesland) vraagt zich af hoe er wordt gekeken naar het percentage coöperaties die nog geen lid zijn, aangezien dit ook de inkomsten van de coöperatie Energie Samen bepaalt. Zij mist een analyse op de wat voor leden dit zijn, toekomst en mogelijkheden.

Siward geeft aan de avond ervoor in Delfzijl te zijn geweest, waar duidelijk werd dat Energie samen hier onbekend is. Een van de oorzaken hiervan is corona; hierdoor kon Siward ook niet het land in om Energie Samen te promoten. Een ander aspect dat meespeelt is dat coöperaties die nog geen lid zijn, de huidige leden eigenlijk tekort doen; de lobby vindt toch wel plaats en daar profiteren ook niet-leden van. Siward roept op om de mede coöperaties hierop aan te spreken. Dat zorgt er tevens voor dat de kosten omlaag gaan.

André stelt aanvullend hierop de vraag aan Sijtze of er inzicht bestaat in wat er bij de leden in de pijplijn zit, dus wat gaat er de komende jaren in uitvoering en derhalve ook extra omzet opleveren? Sijtze geeft aan dat hier enig zicht op is middels de Lokale Energiemonitor waarin zowel leden als niet-leden opgenomen zijn. Daarnaast is zijn indruk dat de meeste coöperaties die nog geen lid zijn kleinere coöperaties betreffen.

Felix Olthuis (Coöperatieve Vereniging Voorne-Putten Energie U.A. en Coöperatie Bergen Energie U.A.) geeft aan heel tevreden te zijn met dit voorstel. Wel geeft hij mee de definitie omzet uitgebreid en duidelijk te definiëren opdat dit geen verwarring veroorzaakt. Daarnaast geeft hij mee rekening te houden met situaties waarin er wel subsidies worden verstrekt, maar waarbij ook een groot deel aan budget zelf moet worden ingebracht. Omschrijf goed welke deel van de subsidies meetellen als omzet.

André laat hierop weten dat het goed definiëren van het begrip omzet een valide punt is en dat er extra aandacht geschonken zal worden m.b.t. het punt van subsidie.

Kees Donker (Coöperatie ValleiEnergie U.A.) doet het verzoek aan het bestuur om te kijken naar de typen omzetten. Als voorbeeld geeft hij het beheren van Energieloketten voor gemeenten; dat doet de coöperatie als 'dienst algemeen en economisch belang' opdat de gemeentes volgens de Europese regels geen tender uit hoeven schrijven. Daaraan is verbonden dat er maximaal 1,9% marge gemaakt mag worden. Als hiervan 0,8% aan Energie Samen moet worden afgedragen, dan is dat heel veel. Voor omzet op opwekactiviteiten kan hij het nieuwe systeem goed volgen, maar voor activiteiten als voornoemd zou het nieuwe contributiebedrag erg hoog zijn.

Andre snapt wat Kees zegt en geeft aan dat de focusgroep hier naar zal kijken. Hij dankt Kees voor de inbreng opdat er rekening mee gehouden kan worden.

Véronique Eldering (Windunie): zij maakt deel uit van de focusgroep Contributie spreekt haar dank uit voor de presentatie. Zij vraagt zich af hoe er wordt omgegaan met acquisitie (binnenhalen van extra leden) in relatie tot de doelstelling en de systematiek?

André geeft aan dat er geen forecast is gemaakt m.b.t. de hoeveelheid nieuw binnen te halen leden. Eerlijkheid gebiedt hem te zeggen dat er nog geen duidelijke aanpak of communicatiebeleid is voor werving van nieuwe leden is, anders dan gewoon goed het werk uit blijven voeren. Ook dit kost tijd en geld en is dus best ingewikkeld, zeker in de huidige situatie. Als het de wens is daar serieus iets aan te doen, dan zal hierover het gesprek met een aantal leden aan moeten worden gegaan, opdat er een programma maar ook financiële dekking kan komen.

Ernst Vuyk (erelid) vraagt zich af of er ook gekeken is naar hoe andere landen dit met hun koepels doen opdat je die informatie in het voorstel kunt verwerken?

André geeft aan dat hier niet naar is gekeken.

Ernst geeft aan zich voor te kunnen stellen dat andere landen eenzelfde contributiesysteem kunnen hanteren waarbij er met ook (regionale) koepels, verschillende soorten leden, etc. rekening gehouden dient te worden.

Siward laat hierop weten dat hier niet naar is gekeken; die organisaties zitten zo anders in elkaar dat het geen zin heeft.

Jan van Delft (Energiecoöperatie WPN) schat in dat zijn coöperatie een bijzonder lid is; de coöperatie is niet actief in Energie Samen maar maakt wel gebruik van Econobis. Hier is al jarenlang een regeling voor van een lidmaatschap van 25 euro. Hoewel de coöperatie dus niet actief is zou er een bijdrage van 25.000 euro worden gevraagd aangezien de coöperatie beschikt over vier windmolens en een zonnepark. De opbrengsten hieruit gaan grotendeels naar de bank, waardoor het geld bij de leden van de coöperatie opgehaald zou moeten worden, welk bedrag groter zou zijn dan het resultaat van de aandelenuitgifte. De vraag van Jan is waar zij dat geld vandaan zouden moeten halen?

André laat weten dat zij een van de leden zijn die de effecten van deze verandering ervaren en dat hierover in gesprek moet worden gegaan. Het is niet de intentie dat er lidmaatschappen opgezegd worden en dit wordt onderbouwd door de clausule waarin wordt aangegeven dat het bestuur graag een passende oplossing wil vinden.

André rondt dit onderwerp af; er wordt nog niet gestemd over het voorstel. Er wordt eerst nog wat tijd genomen alle gemaakte punten goed te adresseren in het voorstel, opdat er passende oplossingen kunnen komen. André dankt voor de steun die er tot dusver is uitgesproken en geeft aan de herziene versie van het voorstel tijdens de ALV van 16 december 2022 ter stemming voor te willen leggen.

5. Stand van zaken financiën (mondeling)

Mededeling André aangaande het bestuur: het bestuur is op zoek naar een penningmeester. Het profiel hiervoor wordt binnenkort gedeeld via de nieuwsbrief en zal ook te vinden zijn op de website.

Guus Ydema, ad interim penningmeester van het bestuur, gaat van start met een toelichting op de tussentijdse stand van zaken t/m september 2022 en het vooruitzicht voor eind 2022.

- Coöperatie Energie Samen:

Resultaat 2022

Verwachte opbrengsten EUR 229.000

Resultaat eind september verlies: EUR 22.000

Verwacht verlies eind 2022: EUR 19.000

Resultatenrekening (verwacht eind 2022)

De opbrengsten in 2022 zijn nagenoeg gelijk aan de begroting, de kosten van met name het bestuur vallen iets hoger uit omdat er meer uren zijn gemaakt, terwijl er minder uren op de Participatiecoalitie zijn geschreven.

Acties voor eind 2022:

- Bestuur: meer declarabele uren schrijven (participatiecoalitie), indirecte uren zoveel mogelijk terugbrengen.
- Het najagen en incasseren van debiteuren.
- Er volgt een evaluatie van de samenwerking met het blad Wind en Zon.

- Bedrijfsbureau Energie Samen

Resultaat 2022

Verwachte opbrengsten EUR 2,6 mln.

Resultaat eind september verlies: EUR 215.000

Verwacht verlies eind 2022: EUR 310.000

De hoofdoorzaken van het verlies zijn een lagere dekking uit fondsen voor energieprojecten en de overhead uit projecten geeft onvoldoende dekking voor de indirecte (personeels)kosten.

Acties voor eind 2022:

- Nog meer nadruk op het schrijven van declarabele uren en inperking van indirecte uren.
- Afsluiten van contracten met provincies voor de Academie en platform, opdracht ECF finaliseren en vaststellen welk deel aan 2022 kan worden toegerekend.
- Vaststellen of uitgaven fondsendesk voor Ifunds (verdergaande automatisering waardoor in de toekomst minder uren nodig zijn) geactiveerd kunnen worden.

Afhankelijk van de uitkomst van bovengenoemde acties kan er nog bijgestuurd worden op het verlies met 65.000 tot 120.000 euro.

- Econobis BV.

Resultaat 2022

Verwachte opbrengsten EUR 264.000

Resultaat eind september verlies: EUR 3.000

Econobis verwacht verlies EUR 46.000

De hoofdoorzaken van het verlies zijn het ontbreken van opbrengsten voor het gebruik van de aanmeldstraat en er zijn een aantal oudere debiteuren die mogelijk niet geïnd kunnen worden.

Acties voor eind 2022:

- Uitzoeken wat er gefactureerd kan worden aan uitgaven voor betaalde functionaliteit.
- Nog te factureren nieuwe leden en support
- Analyseren stand van zaken bij gebruikers aanmeldstraat, vaststellen welk deel van de opbrengsten aan 2022 kunnen worden toegerekend.

Anderé geeft een toelichting op de te nemen acties voor het Bedrijfsbureau Energie Samen. Hij benadrukt dat dit een zorgelijke situatie is waarover intensief gesproken is in het bestuur en met de directie. Het bestuur ziet dat het bedrijfsbureau in de afgelopen twee jaar enorm is gegroeid; het bureau is van een paar mensen uitgegroeid tot een projectorganisatie met meer dan dertig werknemers. Deze groei vereist een ander besturingsmodel, dat veel meer gericht is op planning en control. Het bestuur en de directie concluderen dat dit in de huidige situatie ontbreekt.

Plan van aanpak:

- De directie wordt met onmiddellijke ingang versterkt met een zogeheten ‘manager bedrijfsvoering’, die zich volledig kan focussen op de interne bedrijfsvoering en het aansturen van processen en projectmanagement. Er is een gereede interne kandidaat die deze positie zou kunnen vervullen en snel aan de slag kan. Daarnaast moet dit leiden tot een gedegen bedrijfsplan 2023, met als uitgangspunt dat alleen middelen worden begroot die nu al zijn gecontracteerd; verwachte maar nog niet zekere opbrengsten worden hier niet in meegenomen.
- Het bestuur en directie gaan in gesprek met de (dragende) leden om gezamenlijk een beeld te creëren van de gewenste rol van het bedrijfsbureau, alsmede de financiering hiervan.
- Aan de hand van dit gezamenlijke beeld gaat het bestuur het gesprek aan over de gewenste rol en samenstelling van de directie van het bedrijfsbureau.

Henk Grijmans (Zon op Nes aan de Amstel Coöperatie U.A.) geeft aan dat in eerdere vergaderingen er al indicaties waren dat het niet goed ging. Hij schrikt dan ook van deze resultaten. Om te constateren waar er gaten vallen, is een procescontroller nodig. Er wordt nu aangegeven dat er iemand bijkomt, wat ook weer een kostenpost is, maar als hij kijkt naar de te nemen maatregelen vraagt hij zich af waarom er niet eerder is ingegrepen, bijvoorbeeld t.o.v. acties naar debiteuren. Zijn vraag is dan ook: wat is de liquiditeit?

Guus geeft aan op dit moment geen exacte analyse of prognose te hebben. Er is nu niet direct een liquiditeitsprobleem, maar zonder ingrijpen ontstaat dit binnen afzienbare tijd wel.

Henk wil weten wat die afzienbare termijn dan is? De leden zijn lid van Energie Samen, wat gebeurt er als de liquiditeit weg is en wat betekent dit voor de contributie van de leden?

André geeft aan dat de contributie blijft zoals het (nog te finaliseren) voorstel bij het vorige vergaderpunt. De verliezen zullen niet worden gedekt door het ophogen van de contributie; de financiering van het bedrijfsbureau staat los van de contributies.

Henk is van mening dat er per kwartaal aan de leden gerapporteerd zou moeten worden, opdat de leden weten wat de stand van zaken is.

André kan zich in het laatste voorstel prima vinden en wil die afspraak graag maken.

Willie Verbakel (Coöperatie Drechtse Energie U.A.) geeft aan dat er nu, met een uitbreiding in de directie, voor wordt gekozen om meer geld uit te geven om het probleem op te lossen terwijl er nu al geen buffer is voor de overheadkosten. De vraag hoe de directie eruit moet komen te zien lijkt hem dus ook een urgente alvorens hier extra kosten voor gemaakt worden.

André laat weten dat de gereede kandidaat een interne medewerker van het bedrijfsbureau is, waardoor er geen extra kosten gemaakt hoeven te worden. Wel is hij het met Willie eens dat op zeer korte termijn het gesprek met de leden moet worden aangegaan ter bepaling van de focus van het bedrijfsbureau en welk type directie hierbij hoort; wat hem betreft krijgt dit zijn beslag in het eerste kwartaal van 2023.

Johan van Diepen (Energie van Flevoland) geeft gezien het bedrag aan omzet aan erop te vertrouwen dat dit kan worden rechtgebreid. Hij vraagt zich wel af hoe dit er in de toekomst uitziet; zijn we dan een andere organisatie? Valt hier iets over te schetsen?

André geeft aan wel vergezichten te kunnen schetsen, maar dat hij hierin dan de mening en ideeën van de leden zou missen. Dat gesprek moet eerst worden aangegaan. Voor wat betreft zijn persoonlijke zienswijze: hij ziet Energie Samen als een boegbeeld van de coöperatieve beweging, die door middel van lobby en strategische positionering werkt om de randvoorwaarden te creëren waaronder lokale energicoöperaties goed hun werk kunnen doen. Daarnaast moet er goed worden nagedacht over hoe we onszelf organiseren, ook de verhouding tussen landelijk, regionaal en lokaal. De focus ligt wat hem betreft op de lokale coöperaties; die doen het werk en daar moet het gebeuren.

Guus vult aan dat hij denkt dat uitgegaan moet worden van de principes die zijn vastgesteld in het strategietraject en dat de basis is waarop het gesprek met de leden wordt aangegaan.

Erik de Ruijter (Zon op Alphen aan de Rijn Coöperatie U.A.) deelt mede dat zijn coöperatie twee administraties bij Energie Samen heeft lopen, en hij raadt aan eens naar de kostenstructuur te kijken. In zijn coöperatie vraagt men zich af hoe Energie Samen dit kan doen vanuit de, in hun ogen, lage kosten en hij zou adviseren ook naar de inkomsten te kijken.

Judith van Kampen (Zonnecoöperatie West-Friesland) geeft aan dat het qua volgorde van de agenda fijn geweest was als de financiële situatie voor het agendapunt contributie besproken zou zijn, opdat deze informatie beter geplaatst had kunnen worden. Daarnaast mist zij een goede business case en zij herhaalt dan ook graag haar eerder aangehaalde vraag: waaruit bestaat de groei dan uit qua te verwachten leden en wat doet dit met de inkomsten en welke subsidies komen er mogelijk nog meer aan?

André snapt de vraag maar die betreft de coöperatie wat losstaat van het bedrijfsbureau. Het bedrijfsbureau kent een andere financieringsstructuur. De contributie is voor de coöperatie.

Wim Cranen (Energiecoöperatie De Omslag U.A.) haalt de achterstand van de uitbetaling van de gelden bij het Ontwikkelfonds aan en vraagt zich af hoe dat opgelost gaat worden.

André laat weten dat dit een informatieve vraag is die niet direct slaat op het onderwerp. Hij verzoekt deze vraag te bewaren voor de rondvraag.

Anne-Marie Poorthuis (Energiecoöperatie Wijdmeren) geeft aan zich niet te kunnen onttrekken aan het gevoel dat er iets niet klopt in de manier waarop een en ander nu is georganiseerd; de constante vraag 'wat er gedaan wordt voor de leden' zou zij formuleren als: 'wat doen wij samen met en vanuit de leden?'. Zij haalt de woorden van Siward op een conferentie een aantal jaar geleden aan waarbij hij aangaf dat gemeentes alleen een adviesbureau hebben, maar wij de hele samenleving. Zij heeft het gevoel dat er bij Energie Samen steeds minder gebruikgemaakt wordt van de hele samenleving, en wil daar aandacht voor vragen, een manier van organiseren door de hele lokale deskundigheid te benutten. De taal die gebezigd wordt en de manier van organiseren klopt naar haar mening niet. André geeft aan dit een bevestiging te vinden van de noodzaak tot het gesprek aangaan met de leden. De woordkeuzes die Anne-Marie bezigt komen hem juist voor.

Frank Schoenmakers (Coöperatieve Vereniging tot Collectief Bezit van Windmolens De Windvogel B.A) geeft aan zitting te hebben in de kascontrolecommissie van Energie Samen van waaruit in het voorjaar is gekeken naar de cijfers. Daarbij was de indruk dat er goede afspraken gemaakt werden en

de zaken goed geregeld zouden worden. Sinds het voorjaar is de kascontrolecommissie ook niet meer bij elkaar geroepen, wat maakt dat hij schrikt van de stand van zaken zoals nu gepresenteerd op de ALV. Hij roept op de kascontrolecommissie hier dan ook goed bij te betrekken opdat er hier ook helderheid is. Hij vindt het een goed voornemen om de kosten niet in rekening te brengen bij de leden maar als er in een worst case scenario een faillissement zou volgen dan ligt dit wel bij de leden. André laat weten dat er de afgelopen jaren een flink weerstandsvermogen is opgebouwd, en dat het verlies in 2022 te dragen is. Op voorstel van Frank zal de kascommissie worden betrokken.

Hans van Leeuwen (Coöperatie Lansingerzon U.A.) doet vanuit zijn expertise het aanbod om van gedachten te wisselen om te komen tot goede vorm van toezicht.

Siward wil aan de mensen die de indruk hebben dat dit niet goed gaat meegeven dat de directie de situatie in het afgelopen jaar ook onder de aandacht heeft gehad, en de maatregelen die intern zijn genomen hebben geleid tot een nu al gecontracteerd budget in 2023 voor eenzelfde bedrag aan omzet die tot dusver is behaald in 2022. De directie had dit ook liever eerder dit jaar al behaald, maar een aantal grote projecten worden pas aan het eind van het jaar gecontracteerd. Met behulp van de leden kan de begroting voor 2023 prima kloppend gemaakt worden inclusief de bijbehorende controle die nodig is voor een goede projectorganisatie. Het is een vervelende situatie die ook zijn weerslag op de directie heeft gehad maar het is de overtuiging van Siward dat de situatie in 2023 rechtgetrokken kan worden middels de lessons learned dit jaar. André geeft aan die overtuiging te delen, maar dat er wel hard voor gewerkt moet worden.

Henk Grijmans (Zon op Nes aan de Amstel Coöperatie U.A.) geeft tot slot aan te snappen wat Siward zegt en het hiermee eens is, maar dat dit signaal eerder dit jaar ook al is neergelegd. Ook hij heeft destijds, vanuit zijn financiële achtergrond, hulp aangeboden. Er is genoeg kennis onder de leden, maak hier dan ook gebruik van, dit zorgt ook voor eerder signaleren.

Monique Sweep benadrukt naar aanleiding van de aangeboden hulp nogmaals dat het bestuur ook op zoek is naar een penningmeester.

6. Aanpak Energiearmoede, mogelijke bijdrage Shell (bijlage 06)

Alvorens Siward Zomer aan zijn toelichting begint, wil Erik de Ruijter (Zon op Alphen aan de Rijn Coöperatie U.A.), die genoodzaakt is te vertrekken, zijn input geven. Uit het financiële punt meent hij te hebben begrepen dat Energie Samen onafhankelijk wil blijven en niet afhankelijk wil zijn van gelden van de overheid; dat rijmt wellicht niet met dit agendapunt. Hij heeft ook aan mee te willen denken over die plannen voor een goede uitwerking van de samenhang tussen initiatieven landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal opdat dit van onderop (dus lokaal) ingestoken kan worden.

Siward schetst de context van dit agendapunt.

Shell is lid geworden van de NVDE, waar Siward onderdeel van het bestuur van is, en heeft bij meerdere partijen (waaronder Energie Samen) het aanbod van een donatie neergelegd, bedoelt als extra financiering voor de al lopende activiteiten op het gebied van energiebesparing, opdat deze kunnen worden opgeschaald. Er is hierna overleg gevoerd met Shell, en Energie Samen heeft een plan gemaakt voor de inzet van de eventuele donatie. De voorgestelde activiteiten zijn te lezen in het eerder gedeelde plan 'Betaalbare energie'.

Een voorstel als deze leidt tot de nodige discussie, die Energie Samen graag open en transparant wil aangaan. Shell en Energie Samen volgen een gelijktijdig spoor, waarbij beide partijen het voorstel nu bespreken met hun bestuur (en in geval van Energie Samen dus ook de ALV).

Cees de Bas (Altena Nieuwe Energie Coöperatie U.A.) vindt dit een mooi plan, vraagt zich af of er niet eerst een in de ALV afgesproken besluit kader zou moeten zijn voor dit soort vraagstukken. Siward geeft aan dat hij denkt dat je daar niet uit gaat komen: waar ligt immers de grens? Betekent geen geld aannemen van Shell ook dat je geen geld aanneemt van fossiel? Er wordt bijvoorbeeld ook gewerkt met de Rabobank, die nog in fossiel investeert. Dat is een hele lastige discussie.

Sylvia Breukers (Zon op Kattenburg Coöperatie U.A.) stelt voor een paar stappen terug te doen en te bedenken wat dit zou betekenen voor de langere termijn? In de huidige situatie is het duidelijk dat het geld goed kan worden ingezet, maar dat moet niet de belangrijkste beweegredenen zijn. Moet je nadenken over de gelden die verkregen zijn vanuit activiteiten waarbij ethische grenzen overschreden kunnen zijn of om de partij die de gelden hebben verkregen op een manier waarbij ethische grenzen overschreden kunnen zijn? Hier zit een verschil in. Als je geld gaat gebruiken die op een van deze twee manieren misschien niet helemaal ethisch te verantwoorden is dan ben je geld van de betreffende partij aan het schoonwassen. Dat is een besluit die je dan neemt waar je open over moet zijn. Denk daarnaast intern na over wat het doet met de organisatie, je reputatie en de communicatie. Daar moet je grenzen in stellen en op dat vlak is ze het eens met Cees de Bas, alsook met Erik de Ruijter in het kader onafhankelijkheid van overheidsgeld. Coöperaties nemen steeds meer taken over waar overheden ook een verantwoordelijkheid in hebben, dat is vaak onbetaald maar hier zou ook een financiering tegenover kunnen staan zolang duidelijk is dat dit geen invloed heeft op de maatschappelijke principes.

Siward geeft aan dat dit laatste al gebeurt; bijna 90% van de gelden is afkomstig van de overheid. Hij snapt de behoefte aan kaders, maar vindt het lastig grenzen te trekken, en zou dit momentum dan graag aan willen grijpen om hier goed over na te denken en die kaders neer te zetten, waarbij eventuele voorwaarden naar Shell ook helder zijn.

Elmar Theune (Coöperatieve vereniging Energie van Utrecht UA) haar coöperatie heeft het er intern nog niet over gehad, maar zij tenderen ernaar dit voorstel wel aan te nemen. In zekere zin mag dit dan wel greenwashing zijn, maar omdat dit eenmalig en niet structureel is ziet zij geen afhankelijkheid van Shell, net zomin als dat je geen structurele gelden van een andere partij op je begroting zou zetten. Wel wil Elmar benadrukken dat zij van mening is dat Shell hier dan niet te koop mee mag lopen.

Michael Boddeke (de-A | Duurzame Energiecoöperatie Apeldoorn) geeft te kennen gedacht te hebben dat dit een grap betrof toen hij dit op de agenda zag staan. Hij vindt het ook moeilijk dit op dit moment te besluiten omdat de consequenties van een besluit verstrekkend kunnen zijn. Hij snapt de verleiding m.b.t. de financiële situatie, maar vindt de eventuele consequenties op lange termijn te groot.

André vraagt hem of hij die consequenties zou kunnen formuleren?

Michael verwijst naar een podcast van Siward waarin hij aangeeft dat wij los willen zijn van de fossiele industrie. Op het moment dat je, ondanks restricties, dit geld aanneemt is er het risico dat dit toch aan je blijft plakken, en hij is bang dat dit de bewegingsruimte kan beperken. Hij is van mening dat hier langer over nagedacht moet worden.

Johan van Diepen (Energie van Flevoland) zou graag ook langer de tijd willen hebben om het met zijn bestuur te bespreken. Hij zou ook voor willen stellen alleen donaties aan te nemen van entiteiten die duurzame energie produceren om te voorkomen dat er aan framing wordt gedaan.

Dick Nederend (Energie Coöperatie Lek en IJssel Stroom U.A.) wijst erop dat het klimaat week is; hij maakt zelf onderdeel uit van een netwerk van 250 klimaatburgemeesters. Dit initiatief heeft heden een brief aan minister Jetten verstuurd met hierin opgenomen tien punten waarvoor extra aandacht is gevraagd. Het eerste punt uit deze brief betreft 'direct stoppen met subsidie op fossiel'. Dick is, net als enkele andere sprekers, bang dat als je geld van Shell aanneemt zich dit op enig moment tegen je kan keren en wil dat risico niet lopen. Wat ook kan n.a.v. de aan Jetten toegezonden brief is het alternatief voorstellen om in plaats van verstrekking van subsidie aan fossiele opwek deze gelden aan te wenden om Energie Samen te sponsoren.

Wilma Paalman (Coöperatie Hof van Twente op Rozen u.a.) stelt ook voor hier nu niet over te stemmen aangezien dit volgens haar nog niet voldoende besproken is maar ook omdat het online stemmen inmiddels is gesloten. Zij stelt voor dat dit met betere randvoorwaarden besloten wordt in de ALV op 16 december.

Siward en André laten weten de reactie van Shell af te wachten, waarna de kaders en voorwaarden verder worden uitgewerkt, en het voorstel tijdig voor de ALV van 16 december a.s. zal worden gedeeld.

Andres Bauer (Coöperatieve Vereniging Zuidenwind U A.) krijgt het laatste woord. Hij wil het besef meegeven dat elke cent van deze donatie dus niet door Shell in fossiele opwek kan worden gestoken, maar door ons kan worden aangewend om onze doelen te verwezenlijken. Hij heeft erover nagedacht hoe zo'n controversieel onderwerp binnen deze groep toch draagvlak zou kunnen krijgen. Als we elkaar de maat nemen over ethisch handelen dan blijft er niemand meer overeind; kijk dan bijvoorbeeld ook eens goed waar de kleding die je draagt vandaan komt. Wijs niet direct een nog niet goed uitgedacht voorstel af. Hij vindt het belangrijk dit soort moeilijke onderwerpen open te kunnen bespreken. Blijf openstaan voor alternatieve denklijnen, zoals het teruggaan naar Shell en een grotere donatie te vragen.

7. Rondvraag en sluiting

- Er wordt aandacht gevraagd voor samendewinterdoor.nu, een initiatief van Samen|OM en Deltawind.
Monique Sweep licht dit onderwerp kort toe. Lokale energiecoöperaties kunnen zich op zaterdag 19 november aansluiten om de deuren te openen voor een volledig door Samen|OM en Deltawind in elkaar gezet en gefaciliteerd programma, met als doel een beweging te creëren om zoveel mogelijk mensen te helpen in de huidige energiecrisis. Meld je aan via samendewinter.nu en ontvang het programma snel in de brievenbus!
- André brengt de ALV van 16 december a.s. alvast onder de aandacht; de ALV wordt uitgebreid met een mini-conferentie, de Felix Olthuis lezing en een kerstborrel. Het volledige programma volgt binnenkort.
- Sylvia Breukers (Zon op Kattenburg Coöperatie U.A.) wil graag het project 'Solidariteit in de energietransitie' onder de aandacht brengen. Op donderdagmiddag 17 november in de

middag vindt er een bijeenkomst plaats in Tilburg met als doel het samenbrengen van coöperaties die al een aanpak hebben om met opbrengsten een bijdrage te leveren aan de aanpak van energiearmoede in je buurt met coöperaties die nog zoekende zijn (delen van kennis en ervaring; gezamenlijk mogelijkheden onderzoeken). Voor meer informatie kun je contact met Sylvia opnemen sylvia.breukers@duneworks.nl of 06 520 171 39.

- Wim Didden (Energiecoöperatie De Omslag U.A.) vraagt zich af of er voor het initiatief 'Samen nu winter door' beeldmateriaal beschikbaar is dat kan worden gebruikt om dit onder de aandacht te brengen? André Dippell (Samen|OM) laat weten dat a.s. maandag 7 november al het materiaal wordt rondgestuurd.

André dankt iedereen voor de bijdragen en komst en sluit de ALV af.

Bijlage: deelnemers ALV

Coöperaties en verenigingen (leden Energie Samen) (116)

Ad van den Brandt (Coöperatie Morgen Groene Energie U.A.), Ada Pellearts (Vlaardings Energie Collectief), Adri Marsman (MEERWIND), Albert Jansen (Coöperatieve Vereniging Zuidenwind U.A.), Alex Benschop (Pure Energie), André Dippell (Samen|OM), André Veldman -(Zon op Bodegraven-Reeuwijk), Andres Bauer (Coöperatieve Vereniging Zuidenwind U.A.), Andries Middelbos (Coöperatie Deltawind), Andries Tieleman (Duurzaam Garenkokerskwartier), Anne-Marie Poorthuis (Energiecoöperatie Wijdemeren), Arthur Hilgersom (Deelstroom Delft), Bas Hofman (CDER), Benedictus Benedictus (Grieneko Coöperatie U.A.), Bert Branderhorst ECLoZ (Bert Branderhorst ECLoZ), Bram Reinders (Coöperatie Duurzaam Aadorp U.A.), Cees de Bas (Altena Nieuwe Energie Coöperatie U.A.), Cees de Haan (Zon op IJburg), Cor van der Blom (Coöperatie Lansingerzon U.A.), Dick Nederend (Lek en IJssel Stroom), Dick van Egmond (Energiecoöperatie Hillezon), Diederik Schonebaum (EC-BR), Dimph Rubbens (Energiek Moerdijk), Egbert Dijkstra (Zon op Heemstede), Elmar Theune (Coöperatieve vereniging Energie van Utrecht UA), Eric Bakker (GREK/ en Sintrale Schiermonnikoog), Eric de Graaff (Duurzaam Benoordenhout), Erica (Vrijstad Energie), Erik Alsema (En. Coop. Bunnik), Erik de Ruijter (Zon op Alphen aan den Rijn Coöperatie U.A.), Esther Krijnen (Postcoderoos Texel), Etta Eleveld (Energiecoöperatie De Knotwilg), Floris Mokveld (RoerOm Energie), Frank Schoenmakers (Coöperatieve Vereniging tot Collectief Bezit van Windmolens De Windvogel B.A), Fred Hendriks (Zon4Ons), Frits van Muijden (Eendragt Den Helder), Geert Jan Stolk (Zon op Stadshoeve en Zon op Stadshoeve Tinteltui), Gerard Doets (Zet de Zon aan het werk op Texel), Gertjan Schut (Zon op K&N - Apeldoorn), G.H.M.J. Mulders (De Groene Smaragd), Hank Ort (Energy Common Leidschendam-Voorburg), Hans van der Weijden (Energiecoöperatie Stroomvanhier), Hans van Leeuwen (Coöperatie Lansingerzon U.A.), Hans Wensveen (Grieneko Coöperatie U.A.), Har Geenen (Leudal Energie), Harrie Swarte (Zon op Heuvelrug), Harriët Bernts (Morgen Groene Energie), Hendrik (Hof van Hoytema), Henk Grijmans (Zon op Nes aan de Amstel Coöperatie U.A.), Henk Jan Visser (Rijnland Energie), Henk Kistemaker (Energiecoöperatie Oss), Jaap Stokking (Zon op Leiden), Jakkus van der Salm (Zon op Zoeterwoude), Jan Dirven (Gebiedscoöperatie Nieuwkoop), Jan Koster (Zon op Voorschoten), Jan van Delft (Energiecoöperatie WPN), Jan van Dockum (Huibertstroom), Jan Vossen (LeudalEnergie), Jebbo Haverkamp (Coop Angerlo Duurzaam (Jebbo Haverkamp), Jeu Goossen (ImpulZ Energiecoöperatie Beekdaelen), John van Diepen (Almeerse Wind), Joop van Hasselt (Bres Breda), Jos de Bondt (Princenstroom Breda), Jos Kooijman (De Energieke Burger), Jos van Heiningen (Zon op Leidschendam-Voorburg), Kees Donker (ValleiEnergie), A. van der Leij (Kennemerwind), Klaas Esselink (Haagse Stroom), Lieke Bannenbergh (Zon op Purmerend), Marga Zuurbier (Archipel/Willemspark en Energiebank Den Haag e.o.), Martijn Mewe (Energiek Velsen), Martin Ilbrink (Blauwvinger Energie), Menno van der Woude (Energie Samen Zuid Holland, Nieuwe Lansinger Stroom), Michael Boddeke (de-A | Duurzame Energiecoöperatie Apeldoorn), Miel Janssen (Wattnu), Minne Sytsema (Energie-U Buurtstroom), Niek Bink (De Nieuwe Molenaars), Niek van der Snoek (Nijkerk WoN i.o.), Nol Witte (Coöperatie Langebeesten Energie(k) U.A.), Pamela van den Berg (Welsum Duurzaam), Paul van Seters (Vereniging Energie Utrecht Energie-U), Peter Oudhuis (Kennemerwind), Piet Poels (VoordeZon Energiecoöperatie), Pieter Knijff (EC Wijdemeren), Pieter van der Woude (Enschede Energie), Reijer van de Kuilen (Duurzaam Kootwijkerbroek), Remco van Ee (Duurzame Energiecoöperatie Zeist), Rien Haasnoot (Helderse Coöperatieve Windmolen Vereniging De Eendragt U.A.), Rob de Bruijn (coöperatie Duurzaam Riel Goirle), Rob Rietveld (OnzeZon Houten Coöperatief U.A.), Rob Weijs (040Energie), Ronald Berger (Zon op Hendrik-Ido-Ambacht), Ronald Haverman (Zon op Leiden), Ruud Vlek (Zon op De Ronde Venen), Sanne van Hoogmoed (Zutphen Energie), Sjon van Diepen

(Coöperatieve vereniging Almeerse Wind U.A.), Sylvia Breukers (Zon op Kattenburg Coöperatie U.A.), Ten Hoven (OnzeZon Houten Coöperatief U.A.), Theo Bijkerk (ECSteenwijk), Theo de Bruijn (WOW Wageningen), Thijs van Daalen (ZeewoldeZon/Zeenergie), Ulrike de Jong (Energiecoöperatie Wijdemeren), Veronique Eldering (Windunie), Wil Nieuwendijk (Zon op Nes aan de Amstel Coöperatie U.A.), Willy Verbakel (Coöperatie Drechtse Energie U.A.), Wilma Paalman (Hof van Twente en Hellendoorn op Rozen), Wim Bary (Eemnes Energie), Wim Cranen (Energiecoöperatie De Omslag U.A.), Wim Didderen (Energiecoöperatie De Omslag U.A.), Wim Lemmens (Coop. Hilverstroom/ ZonopdeHilver), Wim Ouwerkerk (Leimuiden Duurzaam), Wim Wilschut (Zon op Purmerend), Wolff (Doniawerstal-energie), Wouter Vermeiden (Rijne Energie Coöperatief U.A.), (Zonne-coöperatie westfriesland)

Persoonlijk (10)

Dick van Elk, Han Kessels, Hendrik de Vries, Henk Doorenspleet, Ineke de Jong, Job Swens, Lidewij Tummers, Marc Mangnus, Piet van Noort, Ronald van Oijen

Ereleden (3)

Cees Bakker, Ernst Vuyk, Felix Olthuis

Onbekend (2)

Dekker, Galaxy Tab

Bestuur Energie Samen (5)

André Jurjus, Andries Metz, Brenda Harsveld, Guus IJdema, Monique Sweep

Bedrijfsbureau Energie Samen (16)

Anneroos Troost, Fanny Claassen, Geert de Blécourt, Jean-Pierre van Lin, Jitske van Dijk, Lex Baggerman, Liesje Hartevelde, Martine Verkaik, Remco van Kessel, René van Vliet, Sijtze Brandsma, Siward Zomer, Sjiron de Jong, Tammo Hoeksema, Tom Evers, Wendy Valkenburgh